

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมของนกหางรำดำ

ผู้เขียน

นายวรพจน์ บุญความดี

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีววิทยา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ศศ. ดร. นริทธิ สีตะสุวรรณ

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมของนกหางรำดำตั้งแต่เดือนกันยายน 2546 ถึงเดือนสิงหาคม 2547 ในพื้นที่คอกฟ้าห่มปก อุทยานแห่งชาติแม่แฝง และคอกอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติคอกอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ พบพฤติกรรมทั่วไปได้แก่ การเคลื่อนที่ การทำให้สบายตัว การกินอาหารและการขับถ่าย ส่วนพฤติกรรมทางสังคมได้แก่ การก้าวร้าว ขอมแพ้ว ป้องกันตัวและหนีภัย การรวมฝูง การสื่อสารและพฤติกรรมทางเพศ พบการสื่อสารด้วยเสียงของนก 10 รูปแบบ พบพืชที่เป็นอาหารของนกหางรำดำ 18 ชนิด พบแมลงที่เป็นอาหารของนก 4 อันดับ 5 วงศ์ นกหางรำดำมีน้ำหนักเฉลี่ย 34.7 ± 2.3 กรัม ความยาวตั้งแต่ปากถึงปลายหางเฉลี่ย 207.4 ± 8.2 มิลลิเมตร ความยาวปีกเฉลี่ย 88.3 ± 3.0 มิลลิเมตร จำนวนประชากรของนกตั้งแต่เดือนกันยายน 2546 ถึงเดือนสิงหาคม 2547 ในพื้นที่คอกฟ้าห่มปกอุทยานแห่งชาติแม่แฝง พบว่าในเส้นทางศึกษาที่มีสภาพเป็นป่าดิบเขาสมบูรณ์ มีประชากรเฉลี่ย 44.44 ± 56.98 ตัวต่อตารางกิโลเมตร ในเส้นทางศึกษาที่มีสภาพเป็นป่าลูกบกภูมิประชากรเฉลี่ย 109.72 ± 121.60 ตัวต่อตารางกิโลเมตร ช่วงเวลาที่พบนกมากที่สุดคือ 8.00 - 8.55 น. พบนกเฉลี่ย 111.67 ± 93.61 ตัวต่อตารางกิโลเมตร ช่วงเวลาที่พบนกลดน้อยที่สุดคือ 6.00 - 6.55 น. พบนกเฉลี่ย 40.00 ± 95.10 ตัวต่อตารางกิโลเมตร เดือนที่พบนกมากที่สุดคือ เดือนกรกฎาคม พบนกเฉลี่ย 215.00 ± 186.43 ตัวต่อตารางกิโลเมตร เดือนที่พบนกลดน้อยที่สุดคือ เดือนพฤศจิกายน พบนกเฉลี่ย 35.00 ± 67.05 ตัวต่อตารางกิโลเมตร

Thesis Title	Behavior of Black-Headed Sibia (<i>Heterophasia melanoleuca</i>)
Author	Mr. Worapod Boonquarndee
Degree	Master of Science (Biology)
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Narit Sitasuwan

ABSTRACT

The study of Black-headed Sibia (*Heterophasia melanoleuca*) behavior were carried out from September 2003 to August 2004 at Doi Pha Hom Pok, Mae Fang National Park and Doi Inthanon, Doi Inthanon National Park, Chiang Mai Province. General behavior observation included locomotion, comfort, feeding and excretion behavior. Social behavior observation included aggression, submission, defense and escape, flocking, communication and sexual behavior. Ten types of vocalization used to communication were found. Regarding its diet, 18 plant species and 4 Order 5 Families of insect were recorded. The mean weight of Black-headed Sibia was 34.7 ± 2.3 g. The average body length was 207.4 ± 8.2 mm. and the average of wing length was 88.3 ± 3.0 mm. The population of Black-headed Sibia was estimated during September 2003 to August 2004 at Doi Pha Hom Pok. The average population of the birds / km² within the hill evergreen forest was 44.44 ± 56.98 and 109.72 ± 121.60 within the disturbed forest. Maximum number (111.67 ± 93.61 birds / km²) of Black-headed Sibia was observed during 8:00 – 8:55 a.m., and minimum number (40.00 ± 95.10 birds / km²) during 6:00 – 6:55 a.m. July was recorded to be the month when Black-headed Sibia was observed to have its maximum number (215.00 ± 186.43 birds / km²) and minimum number (35.00 ± 67.05 birds / km²) was recorded in November.